

Nemulțumit de alternativele calpe lăsate eroilor săi din “Brave New World”, Aldous Huxley a proiectat și construit “Insula” (1962), ultimul său roman, o scriere utopică mai puțin cunoscută în bibliografia autorului, deși este, probabil, testamentul său politic, dacă nu și al familiei din care se trage.

Literar, romanul nu se distinge prin nimic special, fiind doar o însiruire de prezentări ale unei filozofii sociale, în care își dau mâna scientismul, drogurile, amoralismul, budismul și eugenia. Eroul principal, Will Farnaby, esuează într-un paradis insular, unde o coterie de specialiști iluminați își impune agenda totalitar-binevoitoare asupra comunității locale, amenințată de la distanță de un satrap descris în nuanțe latino. Departă de consumerism, militarism și idei învechite despre păcatul originar sau sexualitate, dictatura științifică, combinată cu o doză consistentă de reabsorbționism, reprezintă soluția lui Huxley pentru problemele lumii contemporane.

“Insula” este, stilistic vorbind, o scriere mediocra, fara personaje consistente, intriga si dialoguri credibile, insa semnificatia ei se amplifica atunci cand avem in minte genealogia autorului - descendent al “buldogului lui Darwin”, T.H. Huxley, si frate cu inventatorul “transhumanismului” UNESCO, Julian, deci parte din aristocratia britanica de moda noua – si ideile radicale expuse, devenite multe dintre ele banale in cercurile establishmentului ori in alternativele “cool” de stanga, precum “Zeitgeist”.

Structura de rezistenta in arhitectura sociala a Insulei o constituie, fara indoiala, [controlul populatiei](#)

“Lenin obisnuia sa spuna ca electricitate plus socialism egal comunism. Ecuatiile noastre sunt putin diferite. Electricitate minus industrie grea plus planificare familiala egal democratie si abundenta. Electricitate plus industrie grea minus planificare familiala egal mizerie, totalitarism si razboi”, isi expune gandirea doctorul Robert, personaj prototip al savantului altruist.

[Eugenia](#), adica numele cazut in mocirla al conceptului mult mai frecventabil azi de “control al populatiei”, va fi responsabila, potrivit lui Huxley, nu doar de bunastarea echilibrata a indivizilor, ci si de stabilitatea sociala, morala si politica. Cu ajutorul ultimelor inovatii si descoperiri stiintifice, Insula va fi epurata in mod constant de orice criminal potential. “Incercam sa-l strivim in fasa (...) Intre patru ani si jumătate si cinci ani, toti copiii nostri sint minutios examinati. Analize de sange, teste psihologice, somatologice, apoi le radiografiem incheieturile mainilor si le facem o electroencefalograma. Toti Peter Pani-ii draguti si mititei sint depistati fara gres si incepe imediat tratamentul corespunzator. (...) ai nevoie doar de un diagnostic timpuriu si de trei capsule roz pe zi, inainte de masa”.

Insa sistemul penal nu poate fi realizat independent de o viziune noua asupra familiei si educatiei. Ideea de familie “traditionala”- in care “se ia un sclav al simbriei, inapt sexual, o femeie nesatisfacuta, doi sau de preferat trei mici dependenti de televizor; se marineaza intr-un amestec de freudism si crestianism diluat; apoi se inchid bine intr-un apartament cu patru camere si se fierb in suc propriu timp de cincisprezece ani”- a devenit vetusta. Noul ideal il constituie comunismul familial, adica asociatii care reunesc intre cincisprezece si douazeci si cinci de cupluri de toate felurile. “Fiecare din club ii adopta pe ceilalti”, iar ceea ce rezulta este “o familie deschisa, nepredestinata si benevola”, cu tot cu sexualitatea anomica, implicata intr-un astfel de aranjament.

Pentru a merge cu supravegherea si conditionarea in profunzime, scoala se va concentra pe o educatie cu predilectie stiintifica, in special ecologie, deoarece aceasta ar conduce, in opinia

400 de miligrame de fericire in Neant

Scris de Ninel Ganea

Marti, 23 Aprilie 2013 13:05

---

expertilor, la o deschidere spre budismul elementar. Ceea ce au in comun cele doua, si aici cred ca Huxley a intuit remarcabil, este reabsortionismul, ideea ca punctul final al istoriei (personale si universale) il constituie dizolvarea intr-o entitate unica, chiar daca numele acesteia poate varia de la Gaia la Neant. "Nu exista decat faptul resimtit de a fi in mod fericit unu cu Unicitatea".

Educatia superioara, cu ajutorul drogului "moksha", ajuta acea topire in pleroma, eliberarea de propria personalitate "Noi nu-i invatam crezuri pe copiii nostri si nici nu-l facem sa se induiozeze pe marginea unor simboluri incarcate emotional. Atunci cand vine vremea sa invete adevarurile cele mai adanci ale religiei, ii punem sa iasa dintr-o prapastie catarandu-se pe stanci si apoi le dam patru sute miligrame de revelatie". Drogurile, fie ele si procesate din ciuperci, ofera o viziune distilata a realitatii, prin detasarea de ego, iar depersonalizarea inevitabila este privita ca un bonus. In filozofia psihedelica a lui Huxley, ilustrata mai elaborat in "The Doors of perception" (1954), drogurile reprezinta un succedaneu veritabil pentru rugaciune si post.

"Si daca acorzi o sansa acestei experiente, daca esti pregatit sa te lasi in voia ei, rezultatele sunt incomparabil mai terapeutice si transformatoare. Asadar, poate ca toata treaba se petrece, chiar se petrece in interiorul testei tale. Poate este personala si nu exista vreo cunoastere integratoare a nimic in afara propriei fiziologii. Cui ii pasa?"

Si, intr-adevar, cui i-ar pasa atat timp cat, daca nu exista invierea mortilor, atunci singura optiune ramane "sa mancam si sa bem", dupa cum excelent puncteaza chiar unul din protagonistii romanului, citand Epistolele catre Corinteni.

Religia propovaduita de Huxley pleaca de la moartea lui Dumnezeu (el o numeste imanentizare) si sfarseste, intr-un timp record, cu deificarea omului, "potential autotranscendent", prin intermediul tehnologiei. "Lucrurile interesante din lume occidentala a cunoasterii, a puterii si a progresului urmau acum sa fie combinate si, intr-un fel, subordonate acestora, cu teoriile budismului si cu datele psihologice ale filozofiei aplicate". In cea mai buna traditie ecumenista, se face loc si crestinismului, insa doar sub conditia de a-si schimba teologia.

Insa reputatia noii religii provine din evolutionism, cel care face posibila atat imanentizarea Eschatonului, cat si transhumanismul si eugenia. "Darwinismul a fost vechea Intelepciune neolitica transformata in concepte stiintifice. Noua Intelepciune constienta – genul de Intelepciune care a fost perceput in mod profetic in zen, taoism si in tantra – este teorie

400 de miligrame de fericire in Neant

Scris de Ninel Ganea

Marti, 23 Aprilie 2013 13:05

---

biologica pusa in practica, este un darwinism, ridicat la nivel de compasiune si receptivitate spirituala”.

Ideea aceasta a debutat in familia Huxley cu mult mai devreme, dar a cunoscut o expunere devenita clasica in 1957, cand fratele scriitorului, Julian, a sustinut o conferinta intitulata [“Trans humanism”](#)

, incheiata cu o concluzie nelinistitoare: “The human species can, if it wishes, transcend itself —not just sporadically, an individual here in one way, an individual there in another way, but in its entirety, as humanity. We need a name for this new belief. Perhaps transhumanism will serve: man remaining man, but trans-cending himself, by realizing new possibilities of and for his human nature.

“I believe in transhumanism”: once there are enough people who can truly say that, the human species will be on the threshold of a new kind of existence, as different from ours as ours is from that of Pekin man”.

In opinia lui Aldous Huxley, colapsul lumii moderne urma sa survina in masura in care se lepada de tot acest scientism condimentat cu tantra si zen. In opinia mea, civilizatia occidentala va sucomba cat timp va imita modelul propus in “Insula”, deoarece eludeaza datele fundamentale ale naturii umane si incearca sa reconstruiasca totalitar un nou om, potrivit unei antropologii science-fiction.

Insa esecul (si diavolul) asteapta dupa colt. De la [medicamentele prescrise copiilor](#) pentru imbunatatirea performantelor, pana la abundenta de filozofie orientala, oferita pentru gratificarea sinelui, trecand prin planificarea populatiei si hipersexualism, lumea moderna ar avea de ce sa-i starneasca admiratia lui Huxley. Probabil inca stam prost la capitolul consum, insa pauperizarea tot mai rapida va rezolva si aceasta problema, alaturi de cea a paradisiului ecologist. Controlul social, asistat stiintific, se inaspreste pe zi ce trece, iar scientismul s-a metamorfozat in noua religie a iluminatilor. Lumea toata devine o singura mare insula. {jcomments on}